

Határozatok Tára

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (nagytanács)

2015. szeptember 29.*

„Előzetes döntéshozatal — Hozzáadottérték-adó — 2006/112/EK irányelv — A 9. cikk (1) bekezdése — A 13. cikk (1) bekezdése — Adóalanyok — Az »önállóan« kifejezés értelmezése — Önkormányzati szervezet — Önkormányzati szervezeti egység által nem hatóságként folytatott gazdasági tevékenységek — Az ilyen szervezeti egység 2006/112 irányelv rendelkezései értelmében vett »adóalanyként« történő minősítésének lehetősége — Az EUSZ 4. cikk (2) bekezdése és az EUSZ 5. cikk (3) bekezdése”

A C-276/14. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a Naczelný Sąd Administracyjny (Lengyelország) a Bírósághoz 2014. június 5-én érkezett, 2013. december 10-i határozatával terjesztett elő az előtte

a **Gmina Wrocław**

és

a **Minister Finansów**

között folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (nagytanács),

tagjai: V. Skouris elnök, K. Lenaerts elnökhelyettes, A. Tizzano, R. Silva de Lapuerta, T. von Danwitz, A. Ó Caoimh, J.-C. Bonichot, C. Vajda tanácselnökök, E. Levits, A. Arabadjiev, M. Safjan, A. Prechal, E. Jarašiūnas, C. G. Fernlund (előadó) és J. L. da Cruz Vilaça bírák,

főtanácsnok: N. Jääskinen,

hivatalvezető: M. Aleksejev tanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2015. május 5-i tárgyalásra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

- a Gmina Wrocław képviselőjében L. Mazur, K. Sachs, A. Błędowski és A. Januszkiewicz, adótanácsadói minőségben,
- a Minister Finansów képviselőjében J. Kaute és T. Tratkiewicz, meghatalmazotti minőségben,

* Az eljárás nyelve: lengyel.

- a lengyel kormány képviselőjében B. Majczyna és A. Kramarczyk-Szafadzińska, meghatalmazotti minőségben,
- a görög kormány képviselőjében K. Paraskevopoulou és I. Kotsoni, meghatalmazotti minőségben,
- az Európai Bizottság képviselőjében M. Owsiany-Hornung és L. Lozano Palacios, meghatalmazotti minőségben,

a főtanácsnok indítványának a 2015. június 30-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,
meghozta a következő

Ítéletet

- 1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem a közös hozzáadottértékadó-rendszerről szóló, 2006. november 28-i 2006/112/EK tanácsi irányelv (HL L 347., 1. o.; a továbbiakban: héairányelv) 9. cikke (1) bekezdésének az értelmezésére vonatkozik.
- 2 E kérelmet a Gmina Wrocław (wrocławai önkormányzat, Lengyelország) és a Minister Finansów (pénzügyminiszter, a továbbiakban: miniszter) között valamely önkormányzati költségvetési szerv hozzáadottérték-adó (a továbbiakban: héa) alanyaként való minősítésének a lehetsége tárgyában folyamatban lévő eljárásban terjesztették elő.

Jogi háttér

Az uniós jog

- 3 A héairányelv 2007. január 1-jével hatályon kívül helyezte a tagállamok forgalmi adóra vonatkozó jogszabályainak összehangolásáról – közös hozzáadottértékadó-rendszer: egységes adóalap-megállapításról szóló, 1977. május 17-i 77/388/EGK hatodik tanácsi irányelvet (HL L 145., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 9. fejezet, 1. kötet, 23. o.; a továbbiakban: hatodik irányelv) és annak helyébe lépett. A héairányelv (1) és (3) preambulumbekzdése szerint a hatodik irányelv átdolgozására azért volt szükség, hogy az alkalmazandó rendelkezések világos és ésszerű módon, átdolgozott szerkezettel és szövegezéssel kerüljenek bemutatásra, anélkül azonban, hogy ez elviekben érdemi változásokat eredményezne.
- 4 A héairányelv (65) preambulumbekzdése így szól:
„Mivel ezen irányelv céljait a fent említett okok miatt a tagállamok nem tudják kielégítően megvalósítani, és ezért azok közösségi szinten jobban megvalósíthatók, a Közösség intézkedéseket hozhat a Szerződés 5. cikkében meghatározottak szerinti szubszidiaritás elvének megfelelően. Az e cikkben meghatározott arányosság elvének megfelelően ez az irányelv nem lépi túl az e célkitűzések eléréséhez szükséges mértéket.”
- 5 Ezen irányelv 9. cikkének (1) bekezdése, amely lényegében megismétli a hatodik irányelv 4. cikkének (1)–(3) bekezdését, a következőképpen rendelkezik:
„»Adóalany« az a személy, aki bármely gazdasági tevékenységet bárhol önállóan végez, tekintet nélkül annak céljára és eredményére.

»Gazdasági tevékenység« a termelők, a kereskedők, illetve a szolgáltatók valamennyi tevékenysége, beleértve a kitermelő-ipari és mezőgazdasági tevékenységeket, valamint a szabadfoglalkozású vagy azzal egyenértékű tevékenységeket is. Gazdasági tevékenységnek minősül különösen a materiális vagy immateriális javak tartós bevétel elérése érdekében történő hasznosítása.”

- 6 Az említett irányelv 13. cikkének (1) bekezdése, amely lényegében megfelel a hatodik irányelv 4. cikke (5) bekezdésének, előírja:

„Az állami, regionális és helyi közigazgatási szervek és egyéb közjog által szabályozott szervek nem minősülnek adóalanynak az olyan tevékenységek, illetve ügyletek vonatkozásában, amelyeket hatóságként folytatnak, még akkor sem, ha e tevékenységekkel, illetve ügyletekkel összefüggésben adókat, díjakat, illetékeket, járulékokat vagy egyéb közterheket szednek be.

Amennyiben azonban e szervek nem adóalanyként való kezelése a verseny jelentős torzulását eredményezné, az ilyen tevékenységek vagy ügyletek folytatása tekintetében adóalanynak minősülnek.

A közjog által szabályozott szervek minden esetben adóalanynak minősülnek az I. mellékletben meghatározott tevékenységeket illetően, amennyiben e tevékenységek mértéke nem elhanyagolható.”

A lengyel jog

- 7 A termékeket és szolgáltatásokat terhelő adóról szóló 2004. március 11-i módosított törvény (Dz. U. nr 54, poz. 535 ze zm.; továbbiakban: héáról szóló törvény) 15. cikkének (1) és (6) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„(1) Adóalanyok azok a jogi személyek, jogi személyiség nélküli szervezeti egységek és természetes személyek, akik vagy amelyek a (2) bekezdés szerinti gazdasági tevékenységet önállóan végzik, tekintet nélkül annak céljára és eredményére.

[...]

(6) A polgári jogi szerződések alapján folytatott tevékenységek kivételével nem minősülnek adóalanynak a közhatalmi szervek és az e szerveket a különös jogszabályok által rájuk bízott feladatok ellátásában segítő hivatalok.”

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés

- 8 A wrocławai önkormányzat és a miniszter közötti jogvita az ezen önkormányzathoz tartozó önkormányzati költségvetési szervek héára tekintettel fennálló adójogi helyzetére vonatkozik.
- 9 A Bírósághoz benyújtott iratokból kitűnik, hogy a wrocławai önkormányzat az önkormányzatokról szóló 1990. március 8-i törvény (Dz. U. z 2001 r. nr 142, poz. 1591 ze zm.) alapján rá bízott feladatokat 284 területi költségvetési szerven és költségvetési intézményen, vagyis többek között iskolákon, művelődési házakon, körzetfelügyeleti hivatalokon és a rendőrségen keresztül gyakorolja.
- 10 Mivel a miniszter állásfoglalását kívánta kérni azon kérdéssel kapcsolatban, hogy az önkormányzatot vagy a költségvetési szervet kell-e adóalanynak tekinteni akkor, amikor ilyen szerv héaköteles ügyleteket valósít meg, a wrocławai önkormányzat a héáról szóló törvény egyedi értelmezésére irányuló kérelmet nyújtott be az említett miniszterhez. Ezen önkormányzat szerint annak, hogy a héáról szóló törvény 15. cikkének (1) és (2) bekezdésében előírt, a gazdasági tevékenység önálló végzésére

vonatkozó kritériumnak csak az önkormányzat tesz eleget, annak megállapítására kell készítenie az adóhatóságot, hogy az ilyen szerv által végzett gazdasági tevékenységek tekintetében csak az önkormányzat minősülhet héalanyoknak.

- 11 Egyedi értelmezéseiben azonban a miniszter úgy vélte, hogy mivel a wrocławai önkormányzati struktúrától elkülönülő költségvetési szervek objektív kritériumok szerint önállóan végeznek gazdasági tevékenységeket, és ezek folytán héaköteles ügyleteket folytatnak, e szerveket magukat kell héalanyoknak tekinteni.
- 12 A wrocławai önkormányzat tehát kereseteket indított a Wojewódzki Sąd Administracyjny we Wrocławiu (wrocławai közigazgatási bíróság) előtt ezen egyedi értelmezések megsemmisítése iránt, amely kereseteket elutasították. Az említett önkormányzat ezt követően ezen ítéletekkel szemben felülvizsgálati kérelmet nyújtott be a Naczelny Sąd Administracyjnyhoz (legfelsőbb közigazgatási bíróság).
- 13 Mivel a rendes bírói tanácsban eljáró Naczelny Sąd Administracyjny azon a véleményen volt, hogy a felülvizsgálati kérelem komoly kérdéseket vet fel, úgy határozott, hogy ezen ügyet egy kibővített bírói tanács elé utalja, hogy az hozzon határozatot valamely önkormányzati költségvetési szerv héalanyiságának a kérdésével kapcsolatban.
- 14 E kibővített bírói tanács azon a véleményen volt, hogy annak megállapítása céljából, hogy valamely önkormányzati költségvetési szerv önállóan végez-e gazdasági tevékenységeket, egyrészt egyszerre kell figyelembe venni a nemzeti héaszabályozást és a héairányelvet. Ezen irányelv 9. cikkének (1) bekezdésével kapcsolatban az említett bírói tanács megjegyezte, hogy e rendelkezés különböző nyelvi változatai között fennáll bizonyos eltérés, mivel egyes nyelvi változatok a „függetlenül”, mások pedig az „önállóan” kifejezést használják. Ezen eltérés miatt a jogtudomány az említett rendelkezés teleologikus értelmezésének jelentőségét hangsúlyozza annak a Bíróság ítélkezési gyakorlatával összhangban történő megállapításával, hogy bármely személy, aki gazdasági tevékenységet önállóan végez, héalanyoknak minősül. Másrészt elemezni kell az ilyen szervnek a lengyel alkotmányra tekintettel fennálló jogállását.
- 15 E jogállás elemzésével kapcsolatban az említett kibővített bírói tanács lényegében megjegyezte, hogy az önkormányzat a helyi önkormányzatok alapegységeként jogi személyiséggel rendelkezik, és tulajdonjog, valamint egyéb vagyoni jogok illetik meg, míg az önkormányzati költségvetési szerv jogi személyiség nélküli szervezeti egység. Az önkormányzat feladata, hogy ilyen szerv alapításáról, hatásköréről, szervezeti kapcsolódásáról és megszüntetéséről határozzon.
- 16 Az önkormányzati költségvetési szerv nem rendelkezik saját eszközökkel, hanem az önkormányzat vagyonának az ez utóbbi által rábízott egyes eszközeit kezeli. Bármely olyan ügyletet, amely héaköteles lehet, az önkormányzat nevében és javára, az önkormányzat által a költségvetési határozatban az adott referenciaévre számára odaítélt források keretein belül végez.
- 17 Ezenkívül az ilyen szerv kiadásait közvetlenül az önkormányzat költségvetéséből fedezik, és a bevételeket ez utóbbi számlájára folyósítják. Így pénzügyi szempontból nincs kapcsolat az önkormányzati költségvetési szerv által végzett gazdasági tevékenységekből származó pénzügyi eredmény és az e tevékenységekkel járó kiadások között, ebből következően pedig nem áll fenn adóköteles tevékenységekhez kapcsolódó pénzügyi kockázat sem. Valamely önkormányzati költségvetési szerv kiadásainak mértéke így nem függ az általa elért bevételek összegétől, amelyekkel egyébiránt nem is rendelkezhet. Hasonlóképpen, valamely költségvetési szerv nem felel a tevékenységeivel okozott károkért sem, mivel ezekért csak az önkormányzat viseli a felelősséget.

- 18 E megállapításokra tekintettel a kibővített bírói tanácsban eljáró Naczelny Sąd Administracyjny – e bíróság rendes bírói tanácsának kérdésére válaszolva – úgy határozott, hogy a nemzeti jog alapján valamely önkormányzati költségvetési szerv a gazdasági tevékenység önálló gyakorlásának a hiánya miatt nem minősül héaalanynak.
- 19 A rendes bírói tanácsban eljáró Naczelny Sąd Administracyjny mindazonáltal azt veti fel, hogy a héaalanyiságra vonatkozóan az uniós jogra tekintettel ugyanezek a következtetések vonhatók-e le azon közjog által szabályozott szervek önállóságának a hiányából, amelyek héaköteles ügyleteket végeznek.
- 20 E tekintetben a Naczelny Sąd Administracyjny megállapítja, hogy a Bíróságnak az önállósági kritériumra vonatkozó ítélkezési gyakorlata a természetes személyeket érinti, és a Bíróság még nem nyilvánított véleményt az adóalany héairányelv 9. cikkének (1) bekezdésében szereplő általános fogalom meghatározásában foglalt önállóság kritériuma és a közjog által szabályozott szervek tekintetében ezen irányelv 13. cikkében foglalt különös rendelkezések közötti viszonyról, és különösen azzal a kérdéssel kapcsolatban, hogy e kritériumnak teljesülnie kell-e ahhoz, hogy az ilyen szervet héaalanynak lehessen minősíteni olyan tevékenységei tekintetében, amelyek nem tartoznak a hatóságként folytatott tevékenységei körébe.
- 21 Ezenkívül e bíróság felveti továbbá azt a kérdést, hogy hogyan kell értelmezni e két rendelkezést az intézményi önállóság elvének és a szubszidiaritás EUSZ 4. cikk (2) bekezdésében és EUSZ 5. cikk (3) bekezdésében megfogalmazott elvének a fényében.
- 22 Ilyen körülmények között a Naczelny Sąd Administracyjny úgy határozott, hogy az eljárást felfüggeszti, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdést terjeszti a Bíróság elé:

„Héaalanynak tekinthető-e a települési önkormányzat (egy lengyelországi helyi közjogi személy) valamely szervezeti egysége az [EUSZ 5. cikk] (3) bekezdésével összefüggésben értelmezett [EUSZ 4. cikk] (2) bekezdésére figyelemmel, ha a [héairányelv] 13. cikke értelmében vett hatóságként folytatott tevékenységeitől eltérő tevékenységeket folytat, jóllehet nem felel meg az önállóság (függetlenség) említett irányelv 9. cikkének (1) bekezdésében rögzített feltételének?”

- 23 A lengyel kormány az Európai Unió Bírósága alapokmánya 16. cikkének harmadik bekezdése alapján kérte, hogy a Bíróság nagytanácsa járjon el.

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésről

- 24 Kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében azt kívánja megtudni, hogy a héairányelv 9. cikkének (1) bekezdését úgy kell-e értelmezni, hogy a közjog által szabályozott olyan szervek, mint az alapügyben szóban forgó önkormányzati költségvetési szervek, minősíthetők-e héaalanyoknak, noha nem tesznek eleget az e rendelkezésben előírt önállósági kritériumnak.
- 25 Az uniós jog valamely rendelkezése tartalmának meghatározása során tekintettel kell lenni mind annak megfogalmazására, mind összefüggéseire és céljaira. Továbbá az uniós jog egységes alkalmazásának követelményéből és az egyenlőség elvéből az következik, hogy a jelentésének és hatályának meghatározása érdekében a tagállami jogokra kifejezett utalást nem tartalmazó uniós jogi rendelkezést az egész Európai Unióban önállóan és egységesen kell értelmezni (Bizottság kontra Svédország ítélet, C-480/10, EU:C:2013:263, 33. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 26 A héairányelv, amely a közös héarendszer megállapítására irányul, nagyon tágan határozza meg a héa hatályát. Ezen irányelv egységes alkalmazása céljából fontos, hogy az e hatályt meghatározó olyan fogalmakat, mint az adóköteles ügylet, az adóalany és a gazdasági tevékenység fogalmát önállóan és egységesen, az érintett ügyletek céljától és eredményétől függetlenül értelmezzék (lásd ebben az értelemben: Halifax és társai ítélet, C-255/02, EU:C:2006:121, 48–56. pont).

- 27 A héairányelv tartalmaz egy, az „adóalanyok” fogalmával foglalkozó III. címet. Az e cím alatti első rendelkezés, vagyis a 9. cikk (1) bekezdése alapján „»[a]dóalany« az a személy, aki bármely gazdasági tevékenységet bárhol önállóan végez, tekintet nélkül annak céljára és eredményére”.
- 28 Az e rendelkezésben alkalmazott kifejezések, különösen az „az a személy” kifejezés az „adóalany” fogalmának egy tág és a gazdasági tevékenység gyakorlásának önállóságára összpontosító meghatározást adnak abban az értelemben, hogy – amint a főtanácsnok az indítványának 28. és 29. pontjában megjegyezte –, héaalanyoknak kell tekinteni valamennyi természetes és akár közjogi, akár magánjogi jogi személyt, még a jogi személyiséggel nem rendelkező szervet is, amelyek objektív módon eleget tesznek az e rendelkezésben foglalt kritériumnak.
- 29 Azonban a héaalanyiságnak a héairányelv 9. cikkének (1) bekezdésében előírt ezen általános szabályától való eltérésként ezen irányelv 13. cikkének (1) bekezdése kizárja a közjog által szabályozott szerveket az adóalanyként való kezelés alól olyan gazdasági tevékenységek vagy ügyletek vonatkozásában, amelyeket hatóságként folytatnak, kivéve ha e szervek nem adóalanyként való kezelése a verseny jelentős torzulását eredményezi (Bizottság kontra Hollandia ítélet, C-79/09, EU:C:2010:171, 77. pont).
- 30 Így ahhoz, hogy valamely közjog által szabályozott szervet a héairányelv értelmében véve adóalanynak lehessen minősíteni, annak ezen irányelv 9. cikke (1) bekezdésének megfelelően önállóan kell gazdasági tevékenységet végeznie.
- 31 Az alapüggyel kapcsolatban meg kell jegyezni, hogy nem vitatott a szóban forgó tevékenységek gazdasági jellege. Nem vitatott az sem, hogy olyan gazdasági tevékenységekről van szó, amelyek nem tartoznak a héairányelv 13. cikkének (1) bekezdésében előírt kivétel alá.
- 32 Tehát az a kérdés merül fel, hogy az olyan önkormányzati költségvetési szervek, mint amelyekről az alapügyben szó van, önállóan végezik-e az érintett gazdasági tevékenységeket, és ezért héaalanyokként kell-e kezelni azokat.
- 33 Annak megállapítása érdekében, hogy egy ilyen szerv önállóan végez-e gazdasági tevékenységeket, meg kell vizsgálni, amint a Bíróság ítélkezési gyakorlatából következik, hogy e tevékenységek gyakorlása során alárendeltségi viszonyban áll-e azon önkormányzattal, amelyhez tartozik (lásd ebben az értelemben: Bizottság kontra Hollandia ítélet, 235/85, EU:C:1987:161, 14. pont; Ayuntamiento de Sevilla ítélet, C-202/90, EU:C:1991:332, 10. pont; FCE Bank ítélet, C-210/04, EU:C:2006:196, 35–37. pont; Bizottság kontra Spanyolország ítélet, C-154/08, EU:C:2009:695, 103–107. pont).
- 34 E tekintetben, amint a főtanácsnok az indítványának 40. és 41. pontjában megjegyezte, annak megállapítása céljából, hogy ez az alárendeltségi viszony fennáll-e, meg kell vizsgálni, hogy az érintett személy a tevékenységeit a saját nevében, saját javára és saját felelősségére végzi-e, valamint azt, hogy ez a személy viseli-e az e tevékenységek végzésével kapcsolatos gazdasági kockázatot. A szóban forgó tevékenységek önállóságának a megállapítása érdekében a Bíróság így figyelembe vette a közigazgatáson kívüli szereplők hatósággal szembeni alárendeltségi viszonyának teljes hiányát, valamint azt, hogy ezek a szereplők saját javukra és saját felelősségükre jártak el, szabadon szervezték meg a munkájuk folytatásának módját, és maguk szedték be a jövedelmüket jelentő munkadíjakat (lásd ebben az értelemben: Bizottság kontra Hollandia ítélet, 235/85, EU:C:1987:161, 14. pont; Heerma-ítélet, C-23/98, EU:C:2000:46, 18. pont; van der Steen-ítélet, C-355/06, EU:C:2007:615, 21–25. pont).
- 35 Ebben az összefüggésben pontosítani kell, hogy – amint a főtanácsnok az indítványának 44. pontjában megjegyezte – a gazdasági tevékenységek végzésének önállóságára vonatkozó feltétel értékelésére ugyanazok a kritériumok alkalmazhatók a közjogi és a magánjogi személyek esetében.

- 36 E tekintetben olyan kifejezések használata, amelyek nem teljesen egyformák a héairányelv 9. cikke (1) bekezdésének valamennyi nyelvi változatában, nem kérdőjelezik meg ezt a megállapítást. Ugyanis mind a „függetlenül”, mind az „önállóan” megfogalmazás kifejezi a gazdasági tevékenység végzése során felmerülő alárendeltségi viszony értékelésének szükségességét.
- 37 A jelen ügyben az előzetes döntéshozatalra utaló határozatból kitűnik, hogy az alapügyben szóban forgó költségvetési szervek olyan gazdasági tevékenységeket végeznek, amelyeket a wrocławai önkormányzat nevében és javára bíztak rájuk, és hogy e szervek nem felelnek az e tevékenységekkel okozott károkért, mivel ezekért csak az önkormányzat visel ilyen felelősséget.
- 38 E határozatból továbbá kitűnik, hogy e szervek nem viselik az említett tevékenységek végzéséhez kapcsolódó gazdasági kockázatot, mivel nem rendelkeznek saját vagyonnal, nem tesznek szert saját bevételekre, és nem viselik az e tevékenységekhez kapcsolódó költségeket, ugyanis a szerzett jövedelmet a wrocławai önkormányzat költségvetésének folyósítják, és a kiadások közvetlenül ezen önkormányzat költségvetésének a terhére történnek.
- 39 Következésképpen, amint a kibővített bírói tanácsban eljáró Naczelný Sąd Administracyjny szintén megállapította, egy olyan önkormányzatot, mint a wrocławai, és annak költségvetési szerveit az alapügyben szóban forgóhoz hasonló helyzetben a héairányelv 9. cikkének (1) bekezdése értelmében vett, egy és ugyanazon héaalanyknak kell tekinteni.
- 40 Végül a kérdést előterjesztő bíróság kérdéseinek a megválaszolása céljából először is pontosítani kell, hogy mivel a héairányelv 9. cikkének (1) bekezdését érintő e megállapítás csak a közjogi vagy magánjogi személyek héaalanyiségének kérdésére vonatkozik, nem érinti az EUSZ 4. cikk (2) bekezdésében előírt biztosítékokat.
- 41 Másodsor pontosítani kell, hogy az ilyen megállapítás megfelel a szubszidiaritás EUSZ 5. cikk (3) bekezdésében foglalt elvének is. Amint ugyanis a héairányelv (65) preambulumbekkezdéséből következik, ezen irányelv célja, vagyis a tagállami jogszabályoknak a közös héarendszer megállapítása céljából történő harmonizációja, uniós szinten jobban megvalósítható.
- 42 A fenti megállapításokra tekintettel az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésre azt a választ kell adni, hogy a héairányelv 9. cikkének (1) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy a közjog által szabályozott olyan szervek, mint az alapügyben szóban forgó önkormányzati költségvetési szervek, nem minősíthetők héaalanyknak, mivel nem tesznek eleget az e rendelkezésben előírt önállósági kritériumnak.

A jelen ítélet időbeli hatályának korlátozásáról

- 43 Arra az esetre, ha a Bíróságnak meg kellene állapítania, hogy az önkormányzati költségvetési szervek nem tekinthetők héaalanyknak, a lengyel kormány az írásbeli észrevételeiben azt kérte a Bíróságtól, hogy korlátozza ítéletének időbeli hatályát.
- 44 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy az állandó ítélkezési gyakorlat szerint azon értelmezés, amelyet a Bíróság az EUMSZ 267. cikk alapján ráruházott hatáskör alapján valamely uniós jogszabályra vonatkozóan kifejt, megmagyarázza és pontosítja e szabály jelentését és terjedelmét, amely szerint azt a hatálybalépésének időpontjától értelmezni és alkalmazni kell, illetőleg értelmezni és alkalmazni kellett volna. Ebből következően az így értelmezett szabályt a bíróságok alkalmazhatják, és azt alkalmazniuk kell az értelmezés iránti kérelemről határozó ítélet előtt keletkezett és létrejött jogviszonyokra is, ha egyébként teljesülnek azon feltételek, amelyek lehetővé teszik az említett szabály alkalmazására vonatkozó pernek a hatáskörrel rendelkező bíróságok előtti megindítását (Balazs-ítélet, C-401/13 és C-432/13, EU:C:2015:26, 49. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

- 45 A Bíróság csak kivételesen, az uniós jogrendhez szorosan hozzátartozó jogbiztonság általános elvének alkalmazása útján korlátozhatja bármely érdekelt azon lehetőségét, hogy a jóhiszeműen létrejött jogviszonyok vitatása céljából a Bíróság által értelmezett rendelkezésre hivatkozzék. A Bíróság az érdekeltek jóhiszeműségére és a súlyos zavarok kockázatának fennállására vonatkozó két alapvető feltétel teljesülése esetén dönthet e korlátozásról (Balazs-ítélet, C-401/13 és C-432/13, EU:C:2015:26, 50. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 46 E tekintetben elegendő megállapítani, hogy a lengyel kormány nem bizonyította súlyos zavarok kockázatának fennállását. Ugyanis e kormány a tárgyalás során elismerte, hogy nem állt módjában értékelni a szóban forgó gazdasági hatásokat.
- 47 A fentiekre tekintettel nincs szükség a jelen ítélet időbeli hatályának korlátozására.

A költségekről

- 48 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (nagytanács) a következőképpen határozott:

A közös hozzáadottértékadó-rendszerről szóló, 2006. november 28-i 2006/112/EK tanácsi irányelv 9. cikkének (1) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy a közjog által szabályozott olyan szervek, mint az alapügyben szóban forgó önkormányzati költségvetési szervek, nem minősíthetők hozzáadottértékadó-alanynak, mivel nem tesznek eleget az e rendelkezésben előírt önállósági kritériumnak.

Aláírások